

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 1168

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 9 decembrie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
286. — Lege pentru completarea alin. (3) al art. 291 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	2	1.435. — Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii, interimar, pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 982/2011 privind aprobarea Listei cuprinzând punctele și locurile de operare și limitele acestora, a căror infrastructură portuară este proprietate privată, precum și limitele radelor portuare și ale zonelor de ancoraj.....	8–9
1.276. — Decret privind promulgarea Legii pentru completarea alin. (3) al art. 291 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	2		
★		ACTE ALE ÎNALTEI CURȚII DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
287. — Lege pentru completarea art. 291 alin. (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	3	Decizia nr. 22 din 11 octombrie 2021 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii).....	10–15
1.277. — Decret privind promulgarea Legii pentru completarea art. 291 alin. (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	3	ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE PENSII PUBLICE	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		768. — Ordin privind desemnarea Direcției relații internaționale din cadrul Casei Naționale de Pensii Publice ca structură competentă să coordoneze aplicarea procedurii de calcul și transfer al drepturilor de pensie ale funcționarilor Uniunii Europene.....	16
Decizia nr. 568 din 16 septembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 și art. 32 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	4–7		
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI			
575. — Decizie privind numirea doamnei Irina Leulescu în funcția de subsecretar de stat al Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945–1989.....	7		

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE**pentru completarea alin. (3) al art. 291
din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — La articolul 291 alineatul (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, după litera l) se introduce o nouă literă, litera m), cu următorul cuprins:

„m) livrarea de lemn de foc către persoanele fizice, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 11 00 și 4401 12 00”.

Art. II. — Prin derogare de la prevederile art. 4 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, prezenta lege intră în vigoare la data de 1 decembrie 2021.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR,
SORIN MIHAI GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
ANCA DANA DRAGU

București, 8 decembrie 2021.
Nr. 286.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET**privind promulgarea Legii pentru completarea alin. (3)
al art. 291 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru completarea alin. (3) al art. 291 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 decembrie 2021.
Nr. 1.276.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR **SENATUL**

LEGE
pentru completarea art. 291 alin. (3)
din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — La articolul 291 alineatul (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, după litera m) se introduce o nouă literă, litera n), cu următorul cuprins:

„n) livrările de lemn de foc, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 11 00 și 4401 12 00, realizate către persoane juridice sau alte entități, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, inclusiv școli, spitale, dispensare medicale și unități de asistență socială.”

Art. II. — Prin derogare de la prevederile art. 4 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, prezenta lege intră în vigoare la data de 1 decembrie 2021.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR,
SORIN MIHAI GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
ANCA DANA DRAGU

București, 8 decembrie 2021.
Nr. 287.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET
privind promulgarea Legii pentru completarea art. 291
alin. (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru completarea art. 291 alin. (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 decembrie 2021.
Nr. 1.277.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 568**

din 16 septembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 și art. 32 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 și art. 32 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Betegh Katalin în Dosarul nr. 710/117/2018 al Tribunalului Cluj — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.762D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens precizează, referitor la art. 4 din Legea nr. 165/2013, că se aplică regula *tempus regit actum*, astfel că nu se poate susține neconstituționalitatea acestuia. Cu privire la art. 32 din Legea nr. 165/2013, apreciază că își mențin valabilitatea cele statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 477 din 17 septembrie 2019.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 24 septembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 710/117/2018, **Tribunalul Cluj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 și art. 32 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Betegh Katalin într-o cauză civilă având ca obiect soluționarea cererii de anulare a unor dispoziții emise de primarul municipiului Câmpia Turzii prin care au fost respinse cererile de restituire formulate de către reclamantă, ca urmare a inexistenței la dosarul cauzei a tuturor documentelor solicitate de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că art. 4 din Legea nr. 165/2013 contravine principiului neretroactivității legii, precum și dreptului de acces liber la justiție și la un proces echitabil, cu atât mai mult cu cât este vizat dreptul de proprietate

al persoanelor deposedate în perioada de dinainte de anul 1989. Se susține că art. 4 din Legea nr. 165/2013 ar contraveni atât principiului respectării dreptului de proprietate, cât și dreptului de a beneficia de termene rezonabile de soluționare a plângerilor unor asemenea persoane. Or, aplicabilitatea art. 4 al Legii nr. 165/2013 ar duce la prelungirea în timp a soluționării dosarelor pe cale judecătorească sau administrativă. Soluționarea unei cauze într-un termen rezonabil reprezintă o garanție ce privește, în cauzele de natură civilă, nu numai desfășurarea procedurii în fața instanței de judecată, ci și procedura preliminară de natură administrativă, atunci când sesizarea unei jurisdicții este condiționată în prealabil de parcurgerea acestei proceduri. Prevederile Legii nr. 165/2013 privind ordinea de soluționare a dosarelor pot fi reținute doar în măsura în care urmarea acestei ordini respectă rigorile termenului echitabil. Art. 4 din Legea nr. 165/2013 încalcă flagrant principiul egalității, în măsura în care acțiunile aflate pe rolul instanțelor judecătorești, deschise astfel sub imperiul legii vechi, ar fi supuse noii prevederi, în condițiile în care unele acțiuni în fața instanțelor de judecată nu au fost soluționate până la momentul apariției Legii nr. 165/2013, iar altele au primit hotărâri definitive și irevocabile, în temeiul aceleiași legi. Art. 4 din Legea nr. 165/2013 afectează și dreptul de proprietate, în măsura în care este creat un cadru de instabilitate și incertitudine prin aplicarea sa retroactivă, întrucât se modifică prevederi de care proprietarii au uzat la momentul deschiderii oricărei acțiuni în fața instanțelor de judecată. A se reține altfel ar însemna permisiunea legiuitorului de a interveni succesiv, inclusiv în viitor, în procedura soluționării cererilor de restituire. Totodată, lipsa disponibilului financiar nu poate fi invocată de către stat pentru a justifica limitarea dreptului de proprietate.

6. Cu privire la art. 32 din Legea nr. 165/2013, se critică instituirea de termene de decădere în procedura administrativă, care împiedică depunerea de documente la dosarele administrative, sub sancțiunea decăderii. Or, dreptul de proprietate este un drept imprescriptibil. Art. 4 și art. 32 prevăd o serie de chestiuni care stabilesc grave incoerențe, în sensul că pentru toate persoanele cărora li s-au soluționat cererile de restituire până în anul 2013 nu se impuneau aceste termene de decădere, dar dacă dosarul, din cauza incompetenței autorităților publice, nu a fost soluționat până în 2013, petentul va fi decăzut din dreptul de a solicita restituirea, dreptul de proprietate stingându-se ca urmare a unui fapt birocratic.

7. **Tribunalul Cluj — Secția civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textele de lege criticate nu contravin niciuneia dintre prevederile din Legea fundamentală invocate, aplicarea acestora și a cauzelor aflate pe rolul instanțelor reprezentând expresia principiului *tempus regit actum*. De asemenea, apreciază că aplicarea prevederilor legale supuse controlului de constituționalitate nu are drept consecință privarea de proprietate a persoanelor îndreptățite, ci este de natură să asigure obținerea despăgubirilor ce li se cuvin, chiar dacă într-o perioadă mai lungă de timp. Totodată, prevederile

Legii nr. 165/2013 sunt aplicabile tuturor persoanelor aflate în situații identice, statul român luând în considerare modalități de asigurare a unei posibilități reale de achitare a despăgubirilor, în acord cu jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 4 și art. 32 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare, având următorul conținut:

— Art. 4: *„Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, precum și cauzelor aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului suspendate în temeiul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, la data intrării în vigoare a prezentei legi.”;*

— Art. 32: *„(1) Se instituie un termen de decădere în procedura administrativă, de 120 de zile, în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înregistrări dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.*

(2) Termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit la cererea scrisă a persoanei care se consideră îndreptățită sau a reprezentantului legal, prin decizia conducătorului entității investite de lege sau a persoanei împuternicite de către acesta, o singură dată, pentru o perioadă de 60 de zile, în situația în care persoana care se consideră îndreptățită face dovada efectuării unor demersuri privind completarea dosarului în raport cu alte instituții.

(3) Cererea de prelungire a termenului se va formula în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și va fi însoțită de dovada demersurilor întreprinse.

(3¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru dosarele depuse la Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, termenul de decădere în procedura administrativă este de 240 de zile.

(3²) Termenul prevăzut la alin. (3¹) poate fi prelungit în condițiile prevăzute la alin. (2) și (3), pentru o perioadă de 120 de zile.

(4) Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate.”

12. În motivarea excepției se face referire și la art. 15 din Legea nr. 165/2013, fără să fie însă individualizat explicit ca obiect al excepției de către autoarea acesteia și fără să fie reținut ca atare nici de instanța care a sesizat Curtea Constituțională. Textul de lege menționat prevede că *„cererile vizând restituirea terenurilor intravilane, agricole la data preluării abuzive, formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se soluționează cu respectarea limitei de 50 ha de proprietar deposedat, cu condiția ca această suprafață să nu fi fost restituită prin aplicarea legilor fondului funciar”.* În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat cu valoare de principiu că, în exercitarea controlului de constituționalitate, trebuie să țină cont de voința reală a părții care a ridicat excepția de neconstituționalitate, în caz contrar, Curtea fiind ținută de un criteriu procedural strict formal, respectiv indicarea expresă de către autorul excepției a textului legal criticat (Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006; Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012, sau Decizia nr. 244 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017). Având însă în vedere obiectul cauzei, constând în contestarea unor decizii de respingere a cererilor de restituire, ca urmare a nedepunerii la dosarele de restituire, de către persoana care se consideră îndreptățită, a documentelor solicitate de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în scopul soluționării acestora, potrivit art. 32 din Legea nr. 165/2013, art. 15 din Legea nr. 165/2013 nu poate fi considerat obiect al excepției alături de prevederile menționate expres în dispozitivul încheierii de sesizare, întrucât nu se poate desprinde în mod rezonabil o legătură a acestuia cu soluționarea litigiului.

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, în componenta referitoare la calitatea legii, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea, art. 16 alin. (1) privind egalitatea, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată. Se invocă, de asemenea, prevederile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 10 privind principiile desfășurării proceselor din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate față de criticile formulate, Curtea observă că, în jurisprudența sa, a constatat că Legea nr. 165/2013 a fost adoptată în vederea urgentării și finalizării procesului de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, astfel încât aceasta are ca domeniu de reglementare toate cererile formulate în cadrul procedurilor administrative de restituire, proceduri reglementate de legislația anterioară cu caracter reparator (respectiv Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și

ale Legii nr. 169/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 1 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 1 septembrie 2005, cu modificările ulterioare), cereri aflate în curs de soluționare la entitățile investite de lege sau aflate pe rolul instanțelor judecătorești.

15. Curtea a reținut, de asemenea, că Legea nr. 165/2013 a fost adoptată de legiuitor ca urmare a pronunțării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010 în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, prin care a fost reținută în sarcina statului român obligația implementării unor proceduri simplificate și eficiente, întemeiate pe măsuri legislative și pe o practică judiciară și administrativă coerentă, precum și obligația adoptării unor reguli de procedură clare și simplificate care să acorde sistemului de despăgubiri o previzibilitate sporită (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 188 din 3 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 484 din 30 iunie 2014, sau Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, paragraful 34, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 9 iulie 2014).

16. În plus, prin Hotărârea din 29 aprilie 2014, pronunțată în Cauza *Preda și alții împotriva României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat, având în vedere marja de apreciere a statului român și garanțiile instituite prin Legea nr. 165/2013, și anume regulile de procedură clare și previzibile, însoțite de termene constrângătoare și de un control judecătoresc efectiv, că legea menționată oferă, în principiu, un cadru accesibil și efectiv pentru redresarea criticilor referitoare la atingerile aduse dreptului la respectarea bunurilor în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale rezultate în urma aplicării legilor de restituire (paragraful 129). În aceeași cauză, instanța de contencios al drepturilor omului a statuat (paragraful 128), de asemenea, că măsurile de amenajare a plății creanțelor datorate de stat în virtutea deciziilor judecătorești definitive, cum ar fi eşalonarea plății acestora, măsuri luate pentru apărarea echilibrului bugetar între cheltuielile și încasările publice, urmăreau un scop de utilitate publică și găseau un just echilibru între diferitele interese aflate în joc, prin respectarea mecanismului existent și prin grija pe care autoritățile au demonstrat-o în executarea acestuia.

17. În plus, nu se poate reține nici pretinsa neconstituționalitate argumentată pe ideea că acțiunile aflate pe rolul instanțelor judecătorești, deschise astfel sub imperiul legii vechi, ar fi supuse noilor prevederi legale, în condițiile în care unele acțiuni în fața instanțelor de judecată nu au fost soluționate până la momentul apariției Legii nr. 165/2013, iar altele au primit hotărâri definitive și irevocabile, în temeiul aceleiași legi. Sub acest aspect, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 16 aprilie 2014, și prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 9 iulie 2014,

că prevederile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33, respectiv art. 34 alin. (1) din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii. În consecință, acțiunile introduse pe rolul instanțelor judecătorești în condițiile legislației anterioare legii vechi, anterior momentului intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, nu vor fi supuse noilor prevederi, ci vor rămâne a fi judecate conform normelor legale în vigoare la data formulării acestora.

18. Cu privire la art. 32 din Legea nr. 165/2013, Curtea a observat, prin Decizia nr. 252 din 7 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 397 din 5 iunie 2015 (paragraful 20), că instituirea, în cadrul procedurii administrative, a unui termen de decădere (inițial de 90 de zile, prelungit ulterior la 120 de zile) în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrisuri dosarele depuse la entitățile investite de lege urmărește lămurirea unor aspecte de care depinde soluționarea justă a dosarului, fără a fi de natură a tergiversa în mod excesiv tranșarea sa.

19. Curtea a apreciat că termenul este rezonabil, având în vedere scopul său, iar reglementarea criticată este însoțită de anumite garanții împotriva abuzului autorității de a nu răspunde la timp. Astfel, art. 32 alin. (4) din Legea nr. 165/2013 prevede că „*Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate*”, iar în temeiul art. 36 lit. h) coroborat cu art. 37 din același act normativ, nerespectarea termenelor prevăzute de legea menționată constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei. Prin urmare, nu poate fi reținută critica referitoare la pretinsa nesocotire a prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituție care garantează dreptul la un proces echitabil, soluționat într-un termen rezonabil.

20. În același sens, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, de pildă, și prin Decizia nr. 302 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 28 iulie 2014, sau Decizia nr. 691 din 27 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 20 ianuarie 2015.

21. Curtea a constatat, așadar, că legiuitorul a stabilit suficiente garanții care să protejeze dreptul persoanei care se consideră îndreptățită de a obține, în termenul de 30 de zile, actul doveditor solicitat în vederea completării dosarului. Din această perspectivă, Curtea a reținut că pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 din legea examinată față de garanțiile dreptului de proprietate privată prevăzute de art. 44 alin. (1) din Constituție se bazează doar pe ipoteza relei-credințe sau a abuzului de putere al autorității publice, situație ce este însă sancționată legal, prin amenda aplicabilă acesteia (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 691 din 27 noiembrie 2014, precitată, paragraful 19).

22. Totodată, prin mai multe decizii, de exemplu Decizia nr. 302 din 5 iunie 2014, precitată, Decizia nr. 395 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 1 august 2014, Decizia nr. 691 din 27 noiembrie 2014 sau Decizia nr. 111 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 22 aprilie 2015, Curtea a statuat că, pentru rațiuni ce țin de realizarea unui just echilibru între interesul general și interesul particular și de asigurarea securității raporturilor juridice civile, legiuitorul poate opta pentru stabilirea unor termene de decădere înăuntrul cărora titularii dreptului la obținerea unor compensații să își poată valorifica dreptul astfel reglementat până în momentul împlinirii acestora, sub sancțiunea pierderii lui, fără a fi încălcate prevederile art. 44 din Constituție.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Betegh Katalin în Dosarul nr. 710/117/2018 al Tribunalului Cluj — Secția civilă și constată că prevederile art. 4 și art. 32 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 16 septembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind numirea doamnei Irina Leulescu în funcția
de subsecretar de stat al Secretariatului de stat pentru
recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului
comunist instaurat în România în perioada 1945—1989**

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 5 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 563/2014 privind organizarea și funcționarea Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989, republicată, cu modificările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Irina Leulescu se numește în funcția de subsecretar de stat al Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Marian Neacșu

București, 9 decembrie 2021.

Nr. 575.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN

**pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului
transporturilor și infrastructurii nr. 982/2011
privind aprobarea Listei cuprinzând punctele și locurile
de operare și limitele acestora, a căror infrastructură portuară
este proprietate privată, precum și limitele radelor portuare
și ale zonelor de ancoraj**

Având în vedere Referatul Direcției transport naval nr. 1.618 din 4.10.2021, prin care se propune modificarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 982/2011 privind aprobarea Listei cuprinzând punctele și locurile de operare și limitele acestora, a căror infrastructură portuară este proprietate privată, precum și limitele radelor portuare și ale zonelor de ancoraj,

ținând cont de prevederile art. 8 alin. (1) și ale art. 10 din Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii,

ministrul transporturilor și infrastructurii, interimar, emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 982/2011 privind aprobarea Listei cuprinzând punctele și locurile de operare și limitele acestora, a căror infrastructură portuară este proprietate privată, precum și limitele radelor portuare și ale zonelor de ancoraj, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 888 din 15 decembrie 2011, cu modificările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul transporturilor și infrastructurii, interimar,
Ionel Scioșteanu,
secretar de stat

L I S T A
cuprinzând punctele și locurile de operare și limitele acestora, a căror infrastructură portuară este proprietate privată, precum și limitele radelor portuare și ale zonelor de ancoraj

Nr. crt.	Denumire punct/loc de operare	Operator portuar	Limitele punct/loc de operare	Suprafață teritoriului	Vecinătăți (după caz, pe scurt)	Limite radă portuară	Limite zonă de ancoraj	Căpitanie zonală în a cărei jurisdicție se află	Observații
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Siloz Drobeta-Turnu Severin, județul Mehedinți	Societatea Comercială Cargill Agricultura — S.R.L.	km 933 + 172 km 933 + 372 Dunăre, mal stâng	22.851,15 mp	N — S.C. Forsev — S.A. S — fluviul Dunărea E — S.C. Trans Europa — S.A. și municipiul Drobeta-Turnu Severin V — S.C. Eurobolter — S.R.L.	—	km 929 — km 930 km 931 + 700 — km 932 + 700 Dunăre, mal stâng	Căpitania Zonală Drobeta-Turnu Severin	Loc de operare deschis accesului public
2.	Port Șanțier Gura Văii, Drobeta-Turnu Severin, județul Mehedinți	Societatea Comercială Hidroconstrucția — S.A. — București, Sucursala Porțile de Fier	km 939 + 970 km 939 + 877 Dunăre, mal stâng	6.503 mp	N — teren proprietate Stație S.C. Hidroconstrucția — S.A. (P22, T10) S — fluviul Dunărea E — S.C. Unicom Holding — S.A. — terminal petrolier V — S.C. Romcirm Târgu Jiu — S.A.	—	km 929 — km 930 km 931 + 700 — km 932 + 700 Dunăre, mal stâng	Căpitania Zonală Drobeta-Turnu Severin	Loc de operare deschis accesului public
3.	Terminal petrolier Gura Văii, Drobeta-Turnu Severin, județul Mehedinți	Societatea Comercială Unicom Holding — S.A.	km 939 + 780 km 939 + 680 Dunăre, mal stâng	16.900 mp	N — District drumuri naționale, S.C. Mecanoenergetică — S.A., DN 6 și Stancu St. Rachitan S — fluviul Dunărea E — Stancu St. Rachitan V — S.C. Hidroconstrucția — S.A., District drumuri naționale, S.C. Mecanoenergetică — S.A.	—	km 929 — km 930 km 931 + 700 — km 932 + 700 Dunăre, mal stâng	Căpitania Zonală Drobeta-Turnu Severin	Loc de operare deschis accesului public
4.	Punct turistic Coral — Mla 35, județul Tulcea	Societatea Comercială Europolis — S.A.	Mm 35, Dunăre, mal stâng	8.250 mp	N — S.C. Coral — S.R.L. Tulcea S — fluviul Dunărea E — S.C. Coral — S.R.L. Tulcea V — S.C. Coral — S.R.L. Tulcea	—	Mm 43 ³ / ₄ — Mm 35+1600 Dunăre, mal drept Mm 36+500 — Mm 37 Dunăre, mal drept Mm 40 ¹ / ₂ — Mm 41 ¹ / ₂ Dunăre, mal drept	Căpitania Zonală Tulcea	Loc de operare deschis accesului public
5.	Punct turistic Fetești — km 41	Societatea Comercială Karpaten Turism — S.R.L.	km 41, Dunăre, mal stâng	4.000 mp	N — Popescu Marian S — Popescu Marian E — fluviul Dunărea V — Popescu Marian	—	km 39 + 500 — km 40 + 200 brațul Borcea, Dunăre, mal stâng	Căpitania Zonală Galați	Loc de operare deschis accesului public
6.	Punct de acostare Fetești — Saligny	Societatea Comercială Danube Cruises Romania — S.R.L.	km 42 + 600 — km 42 + 800 brațul Borcea, Dunăre, mal stâng	3.380 mp	N — Politia de frontieră S — domeniul privat UAT Fetești E — fluviul Dunărea V — drum exploatare 1094	—	km 39 + 500 — km 40 + 200 brațul Borcea, Dunăre, mal stâng	Căpitania Zonală Galați	Loc de operare deschis accesului public
7.	Port de ambarcațiuni Magic Point Marina Limanu (Life Harbour)	Societatea Comercială Black Sea Magic — S.R.L.	—	28.276 mp	Lacul Mangalia și teren proprietate privată aflat în administrarea Consiliului Local Limanu	—	—	Căpitania Zonală Constanța	Loc de operare deschis accesului public — acostare ambarcațiuni de agrement la debarcader
8.	Cheu ZLG Bazin Veriga	Societatea Comercială Administrația Zonei Libere Giurgiu — S.A.	Bazinul Veriga	1.414 mp	N — drum acces S — bazin Veriga E — Societatea Comercială Sincrolif — S.R.L. și bazin Veriga V — cheu proprietate privată	—	—	Căpitania Zonală Giurgiu	Loc de operare deschis accesului public
9.	Punct încărcare-descărcare km 181	Societatea Comercială Gilfor — S.R.L.	km 181, Dunăre, mal stâng	21.800 mp	N — drum acces, teren UAT Chișcani S — teren proprietate privată E — fluviul Dunărea V — drum acces, dig	—	—	Căpitania Zonală Galați	Loc de operare deschis accesului public
10.	Loc operare COFCO International Romania — Calafat	Societatea Comercială COFCO International Romania	km 792+800 — km 793, Dunăre, mal stâng	18.000 mp	N — fluviul Dunărea S — teren proprietate privată E — Ocolul Silvic Calafat V — teren proprietate	—	—	Căpitania Zonală Drobeta-Turnu Severin	Loc de operare deschis accesului public

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 22

din 11 octombrie 2021

Dosar nr. 2.057/1/2021

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Andrei Claudiu Rus	— pentru președintele Secției penale
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Carmen Georgeta Negrilă	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ioana Alina Ilie	— judecător la Secția penală
Lucia Tatiana Rog	— judecător la Secția penală
Laura Mihaela Soane	— judecător la Secția penală
Ștefan Pistol	— judecător la Secția penală
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală
Anca Mădălina Alexandrescu	— judecător la Secția penală
Ana Roxana Tudose	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mariana Constantinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 2.057/1/2021 este legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 34 alin. (3) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror-șef al Secției judiciare, Antonia Eleonora Constantin.

4. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 35 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ia în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București ce formează obiectul Dosarului nr. 2.057/1/2021.

6. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că au fost depuse la dosar anexele cu hotărârile definitive pronunțate de instanțele judecătorești, raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctul de vedere al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și două puncte de vedere la raport.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, acordă cuvântul asupra recursului în interesul legii reprezentantului procurorului general.

8. Doamna procuror Antonia Eleonora Constantin apreciază că sesizarea cu recursul în interesul legii este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 515 din Codul de procedură civilă. În acest sens arată că din considerentele deciziilor anexate sesizării rezultă că instanțele care le-au pronunțat nu au interpretat art. 29 alin. (1) lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, nefiind făcute mențiuni cu privire la timbraj. Or, pentru a se demonstra caracterul neunitar al practicii judiciare este necesar ca hotărârile judecătorești anexate sesizării să se circumscrie obiectului recursului în interesul legii și să conțină o interpretare divergentă a dispozițiilor legale aplicabile. În plus, subliniază că cea de-a doua orientare jurisprudențială reprezintă, în realitate, opinia teoretică exprimată de o parte din judecătorii consultați, întrucât nu este însoțită de practică judiciară relevantă.

9. Nefiind întrebări pentru reprezentantul procurorului general, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și obiectul recursului în interesul legii

10. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită prin sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel București cu soluționarea recursului în interesul legii ce vizează următoarea problemă de drept: *Interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, în cauzele în care ca urmare a decesului făptuitorului se pronunță o soluție de clasare de către procuror.*

II. Dispozițiile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție

11. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 80/2013)*

Art. 29. — „(1) Sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, ordinare și extraordinare, referitoare la:

(...)

i) cauzele penale, inclusiv despăgubirile civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din acestea;”.

III. Orientările jurisprudențiale divergente

12. Autorul sesizării a arătat că problema de drept ce formează obiectul sesizării a fost soluționată neunitar la nivelul secțiilor civile ale Curții de Apel București, fiind conturate două opinii.

13. Într-o primă opinie s-a apreciat că este incident cazul de scutire prevăzut de art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 în situația existenței unui impediment care a împiedicat exercitarea acțiunii penale, respectiv decesul făptuitorului, având drept consecință dispunerea unei soluții de clasare în dosarul penal.

14. În fundamentarea acestei opinii s-a arătat că art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 nu se pretează a fi interpretat restrictiv, în sensul că în înțelesul noțiunii de „cauză penală” s-ar include numai procesele aflate pe rolul instanțelor judecătorești, din moment ce cauza penală nu poate fi restrânsă doar la faza judecătii, cu excluderea fazei de urmărire penală; de altfel, articolul în discuție nu comportă vreo distincție în sensul arătat. La momentul primirii cererii de chemare în judecată, când instanței civile îi revine obligația verificării aspectului dacă acțiunea este supusă plății taxei judiciare de timbru, de regulă, aceasta nici nu este în măsură să aprecieze, cu certitudine, în lipsa administrării unui probatoriu concludent, dacă fapta ilicită constituie o infracțiune sau dacă sesizarea organului de urmărire penală are caracter abuziv. Astfel, la momentul procesual respectiv, instanța civilă are, în principiu, posibilitatea doar să constate că respectiva faptă a constituit sau nu obiect al unui act de sesizare a organelor de urmărire penală.

15. În sensul primei opinii au fost anexate sesizării: Încheierea din 23 aprilie 2019, pronunțată de Tribunalul București — Secția a V-a civilă în Dosarul nr. 3.132/3/2019/a1, Încheierea nr. 135A din 8 octombrie 2020, pronunțată de Tribunalul Ilfov — Secția civilă în Dosarul nr. 16.657/1.748/2019/a1 și 10 decizii ale Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

16. În cadrul celei de-a doua opinii s-a apreciat că nu este incident cazul de scutire prevăzut de art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 în situația existenței unui impediment care a împiedicat exercitarea acțiunii penale, respectiv decesul făptuitorului, având drept consecință dispunerea unei soluții de clasare în dosarul penal.

17. În fundamentarea acestei opinii s-a arătat că pentru a opera scutirea prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 este necesară existența unei cauze penale, și anume a unei cauze în care s-a pus în mișcare acțiunea penală. Or, acțiunea penală se pune în mișcare prin ordonanță atunci când procurorul constată că există probe din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute de art. 16 din Codul de procedură penală. Numai în această situație cauza poate fi calificată ca fiind penală, în sensul art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013.

18. În sensul celei de-a doua opinii a fost anexată sesizării Încheierea nr. 87A din 21 iulie 2020, pronunțată de Tribunalul Ilfov — Secția civilă în Dosarul nr. 11.661/94/2019/a1.

19. Autorul sesizării a mai arătat că opinia Institutului Național al Magistraturii asupra acestei probleme de drept este în sensul că, prin noțiunea de „cauză penală”, în accepțiunea art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013, se înțelege orice cauză penală formată în urma unei sesizări a organelor penale, începând cu momentul înregistrării sesizării și constituirii dosarului penal, independent de punerea în mișcare a acțiunii penale, cu condiția să nu existe indicii care să permită instanței civile să concluzioneze în sensul inexistenței săvârșirii unei infracțiuni, cum ar fi o hotărâre definitivă a instanței penale care să constate că fapta nu există, nu este prevăzută de legea penală sau nu a fost săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de lege.

IV. Jurisprudența Curții Constituționale

20. Instanța de contencios constituțional a pronunțat mai multe decizii care prezintă relevanță în analiza sesizării de față.

21. Prin Decizia nr. 387 din 27 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 27 iulie 2015, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 sunt constituționale în măsura în care sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru acțiunile și cererile referitoare la despăgubirile civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând dintr-o cauză penală în condițiile în care fapta cauzatoare de prejudiciu, la momentul săvârșirii acesteia, era prevăzută ca infracțiune.

În paragraful 11 din această decizie s-au reținut următoarele: „(...) textul analizat menționează, în mod expres, că această scutire se aplică și în privința despăgubirilor civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din acestea, așadar, pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale, indiferent că ea face obiectul unei acțiuni civile alăturate celei penale sau separate de aceasta, esențială fiind existența unei cauze penale, mai precis a unei cauze în care s-a pus în mișcare acțiunea penală, acțiune care se pune în mișcare «de procuror, prin ordonanță, în cursul urmăririi penale, când acesta constată că există probe din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute la art. 16 alin. (1)» [art. 309 alin. (1) din Codul de procedură penală]. Numai în acest fel cauza poate fi calificată ca fiind una penală în sensul art. 29 alin. (1) lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.”

22. Prin Decizia nr. 711 din 9 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 27 martie 2018, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

În paragraful 18 din această decizie s-a reținut că: „(...) regula este aceea a timbrării acțiunilor întemeiate pe răspunderea civilă delictuală, doar în considerarea unor situații deosebite, când fapta ilicită întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni, legiuitorul reglementând posibilitatea scutirii de la plata taxelor judiciare de timbru a cererilor referitoare la cauzele penale, inclusiv la despăgubirile civile decurgând din acestea (...)”. Aceste considerente se regăsesc și în cuprinsul Deciziei nr. 433 din 4 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 842 din 16 octombrie 2019.

23. Prin Decizia nr. 177 din 16 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 19 mai 2021, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

În paragrafele 23, 24, 28 și 29 din această decizie s-a reținut că: „(...) textul analizat menționează, în mod expres, că această scutire se aplică și în privința despăgubirilor civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din cauzele penale, așadar, pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale, indiferent că ea face obiectul unei acțiuni civile alăturate celei penale sau separate de aceasta, esențială fiind existența unei cauze penale, mai precis a unei cauze în care s-a pus în mișcare acțiunea penală, acțiune care se pune în mișcare «de procuror, prin ordonanță, în cursul urmăririi penale, când acesta constată că există probe din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute la art. 16 alin. (1)» [art. 309 alin. (1) din Codul de procedură penală]. Numai în acest fel cauza poate fi calificată ca fiind una penală în sensul art. 29 alin. (1) lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 80/2013. Or, în situația invocată de autori în prezenta cauză își găsesc incidența dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală în temeiul cărora acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare, iar când a fost pusă în mișcare nu mai poate fi exercitată, întrucât a intervenit decesul suspectului ori al inculpatului persoană fizică. (...) Având în vedere natura contractuală a relațiilor dintre asigurător și persoanele păgubite în urma evenimentelor asigurate, dar și prevederile art. 2.224 alin. (2) din Codul civil, potrivit căruia asigurătorul poate fi chemat în judecată de persoanele păgubite în limitele obligațiilor ce îi revin acestuia din contractul de asigurare, Curtea reține faptul că litigiul dintre persoana prejudiciată și societatea de asigurare are un caracter civil, iar nu unul penal. Prin urmare, Curtea apreciază că situația învederată de autorii excepției de neconstituționalitate reclamă reglementarea unui motiv distinct de scutire de la plata taxei judiciare de timbru. Or, aceasta este o operațiune ce intră în sfera atribuțiilor legiuitorului, potrivit art. 61 din Constituție. Parlamentul fiind unica autoritate legiuitoare, Curtea Constituțională nu are competența de a modifica sau completa normele legale.”

V. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

24. Nu au fost identificate decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii judiciare cu privire la problema de drept supusă dezlegării.

25. La nivelul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost identificate hotărâri judecătorești definitive numai în sensul *primei opinii*, și anume: Încheierea din 10 decembrie 2019, pronunțată de Secția I civilă în Dosarul nr. 634/102/2019/a2; Decizia nr. 221 din 3 februarie 2016, pronunțată de Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 8.555/3/2014; Încheierea din 8 octombrie 2019, pronunțată de Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 2.932/93/2014**/a1; Încheierea din 7 noiembrie 2019, pronunțată de Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 2.109/93/2017/a2.

VI. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

26. Procurorul general a apreciat că sesizarea cu recursul în interesul legii este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 515 din Codul de procedură civilă.

27. În acest sens a arătat că din considerentele deciziilor anexate sesizării rezultă că instanțele care le-au pronunțat nu au interpretat art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013, nefiind făcute mențiuni cu privire la timbraj. Or, pentru a se demonstra caracterul neunitar al practicii judiciare este necesar ca hotărârile judecătorești anexate sesizării să se circumscrie obiectului recursului în interesul legii și să conțină o interpretare divergentă a dispozițiilor legale aplicabile.

28. În plus, a subliniat că cea de-a doua orientare jurisprudențială reprezintă, în realitate, opinia teoretică exprimată de o parte dintre judecătorii consultați, întrucât nu este însoțită de practică judiciară relevantă.

29. Procurorul general a mai arătat că un alt motiv de inadmisibilitate a sesizării poate fi dedus din interpretarea dată de Curtea Constituțională dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013.

30. Astfel, a menționat că instanța de contencios constituțional a circumscris sintagma „cauză penală” din cuprinsul textului de lege anterior evocat exclusiv acelor ipoteze în care s-a pus în mișcare acțiunea penală în condițiile art. 309 din Codul de procedură penală, cu excluderea etapelor anterioare ale urmăririi penale, evocând în acest sens considerente din deciziile nr. 387 din 27 mai 2015, nr. 711 din 9 noiembrie 2017 și nr. 177 din 16 martie 2021.

31. Prin urmare, procurorul general a conchis că statuările instanței de contencios constituțional nu pot fi ignorate în procesul de interpretare și aplicare a legii, de vreme ce

caracterul obligatoriu al deciziilor sale este atașat atât dispozitivului, cât și considerentelor pe care acesta se sprijină.

VII. Opiniile specialiștilor consultați

32. *Universitatea de Vest din Timișoara — Facultatea de Drept* a apreciat că operează scutirea prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 și în privința acțiunii civile prin care se solicită despăgubiri materiale și/sau morale decurgând dintr-o cauză penală, chiar dacă a intervenit decesul făptuitorului.

33. În argumentarea acestei opinii s-a arătat că intervenirea unui eveniment obiectiv și exterior, cum este cel al decesului făptuitorului, nu poate pune partea civilă într-o situație discriminatorie față de partea a cărei acțiune civilă are la bază un dosar în care s-a pus în mișcare acțiunea penală, neexistând niciun impediment în acest sens.

34. De asemenea, art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 nu poate fi interpretat restrictiv din moment ce cauza penală nu poate fi restrânsă doar la faza judecătii, cu excluderea fazei de urmărire penală.

35. Astfel, articolul în discuție nu face nicio distincție, fiind astfel aplicabilă regula de interpretare *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*.

36. În plus, la momentul primirii cererii de chemare în judecată, judecătorul nu poate aprecia dacă fapta imputată pârâtului constituia infracțiune sau dacă sesizarea organului de urmărire penală a avut caracter abuziv, deoarece, la acel moment, judecătorul poate doar să constate că respectiva faptă a constituit obiect al unui act de sesizare a organelor de urmărire penală.

37. S-a mai arătat că decesul autorului faptei ilicite nu afectează elementele constitutive ale infracțiunii săvârșite, ci doar împiedică orice demers public împotriva acestuia deoarece răspunderea penală este personală, pierderea capacității de folosință împiedicând atragerea oricărei consecințe juridice față de autorul faptei. O asemenea împrejurare nu schimbă însă natura juridică de infracțiune a faptei săvârșite.

38. În final, s-a subliniat că rațiunea avută de legiuitor la edictarea art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013, constând în înlesnirea exercitării acțiunii în repararea prejudiciului izvorât din fapta ilicită, prin exonerarea sa de plata taxei judiciare de timbru, continuă să subziste și în ipoteza în care făptuitorul a decedat.

39. *Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași — Facultatea de Drept* a apreciat că sintagma „cauză penală” a fost lămurită de Curtea Constituțională prin deciziile nr. 387 din 27 mai 2015 și nr. 711 din 9 noiembrie 2017.

40. A mai arătat că, în actuala reglementare, constituirea de parte civilă în cursul urmăririi penale nu poate avea loc decât după punerea în mișcare a acțiunii penale, întrucât acțiunea civilă nu se poate exercita decât împotriva inculpatului, nu și împotriva suspectului.

41. Astfel, dacă nu a fost pusă în mișcare acțiunea penală, nu se poate vorbi despre o acțiune civilă în privința căreia să opereze scutirea de plata taxei judiciare de timbru reglementată de art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013.

42. Prin urmare, dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 sunt aplicabile numai în măsura în care soluția de clasare este dispusă ca urmare a intervenirii decesului făptuitorului ulterior momentului la care a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa.

VIII. Opinia judecătorilor-raportori

43. Judecătorii-raportori au apreciat că recursul în interesul legii este inadmisibil, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate a sesizării.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

44. Cu titlu prealabil, se constată că sesizarea instanței supreme a avut ca temei memoriul formulat de petenții A.N. și A.D. și înregistrat la Curtea de Apel București, prin care a fost semnalat că secțiile civile ale acestei curți de apel nu au practică

unitară în ceea ce privește aprecierea caracterului timbrabil al acțiunilor civile demarate pentru plata daunelor morale care decurg dintr-o cauză penală în care s-a pronunțat o soluție de clasare, ca urmare a decesului autorului faptei de ucidere din culpă.

45. Plecând de la petiția care semnalează această problemă, Curtea de Apel București a demarat verificări cu privire la practica judiciară proprie, întocmind ulterior sesizarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale cărei limite sunt circumstanțiate, în contextul întregii reglementări a art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013, la interpretarea dispoziției legale menționate delimitate la o ipoteză unică, respectiv „în cauzele în care ca urmare a decesului făptuitorului se pronunță o decizie de clasare de către procuror”.

46. Această subliniere se impune a fi făcută, în condițiile în care reglementarea în discuție stabilește că „Sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, ordinare și extraordinare, referitoare la: (...) i) cauzele penale, inclusiv despăgubirile civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din acestea”.

47. Așadar, se solicită instanței supreme, pe calea recursului în interesul legii, exclusiv pronunțarea unei hotărâri care vizează aplicarea unitară a legii de către o instanță la o ipoteză determinată, așa cum se va detalia mai jos.

48. Potrivit art. 514 din Codul de procedură civilă, *calitatea procesuală* pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție aparține unor subiecte calificate, *scopul* declanșării recursului în interesul legii este acela de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești atunci când acestea au fost deja soluționate diferit, iar în conformitate cu dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă, *pentru a fi admisibil*, autorul sesizării are obligația de a face dovada că problemele de drept care formează obiectul acesteia au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se atașează cererii.

49. Prin urmare, Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a verifica îndeplinirea condițiilor de exercitare a recursului în interesul legii și aptitudinea procedurii de a atinge scopul prefigurată de lege, în situația constatării lipsei acestor elemente, sesizarea fiind inadmisibilă.

50. Pentru realizarea acestui demers se constată că sesizarea a fost formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel București, *subiect care are legitimitatea promovării lui*, potrivit art. 514 din Codul de procedură civilă, iar mai departe vor fi examinate celelalte elemente care vizează admisibilitatea sesizării.

51. Astfel, o primă condiție este aceea ca problema de drept care formează obiectul recursului în interesul legii să fie soluționată diferit prin hotărâri judecătorești, imprimând necesitatea constatării că mecanismul de unificare a jurisprudenței se impune a posteriori, după ce jurisprudența a devenit divergentă prin rezolvarea diferită a chestiunii de drept supuse interpretării.

52. A contrario, nu poate constitui premisa exercitării recursului în interesul legii interpretarea unei probleme de drept care fie a primit o abordare diferită în studii juridice, fie este prefigurată a avea rezolvări diferite în dezbateri profesionale ale judecătorilor consultați în legătură cu chestiunea în discuție.

53. Cu privire la îndeplinirea acestei condiții, instanța supremă reține că pentru a identifica lipsa de uniformitate a jurisprudenței, concretizată, așadar, exclusiv în jurisprudență, este necesar și ca practica judiciară analizată să se circumscrie obiectului recursului în interesul legii, respectiv „*Interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, în cauzele în care ca urmare a decesului făptuitorului se pronunță o soluție de clasare de către procuror*” (în acest sens, prin

Decizia nr. 4 din 12 martie 2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 248 din 12 aprilie 2012, s-a reținut că admisibilitatea recursului în interesul legii se circumscrie cerinței ca practica neunitară să se refere la acele hotărâri în care s-a aplicat norma supusă interpretării).

54. Trebuie deci ca hotărârile judecătorești anexate cererii de către autorul sesizării, prezentate ca dovadă a necesității intervenției instanței supreme cu acest mecanism de unificare, să identifice în conținutul lor atât dispoziția legală ori chestiunea de drept care face obiectul recursului în interesul legii, cât și modalitatea în care instanțele au dat o interpretare diferită acestora, prin evidențierea silogismului logico-juridic de interpretare aplicat, de natură să caracterizeze divergența.

55. Altfel spus, această cerință nu este îndeplinită dacă în hotărârile judecătorești prezentate de autorul sesizării cele două elemente distinse mai sus nu sunt identificabile, deoarece, pe de-o parte, nu se poate stabili dacă instanțele au avut în vedere aceleași norme ori chestiuni de drept sau dacă interpretarea lor s-a realizat ori impus în respectivele cauze, iar, pe de altă parte, nu se poate întrevădea rezolvarea diferită a respectivelor probleme de drept.

56. Or, din această perspectivă se constată că autorul recursului în interesul legii arată că dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 au fost aplicate diferit în cererile aflate în competența instanțelor civile, care au avut ca obiect despăgubiri civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din cauze penale, atunci când s-a pronunțat o soluție de clasare de către procuror pentru că a intervenit decesul făptuitorului.

57. Astfel, s-a evidențiat în memoriul adresat instanței supreme că majoritatea judecătorilor din instanțele arondate Curții de Apel București, consultați în legătură cu chestiunea de drept analizată, au apreciat că dispoziția legală în discuție nu trebuie interpretată restrictiv, iar scutirea de taxă de timbru trebuie să opereze, deoarece noțiunea de *cauză penală* nu poate fi restrânsă doar la faza judecătii în fața instanței penale, excluzând etapa urmăririi penale. Acești judecători au considerat că la momentul primirii cererii de chemare în judecată, când instanței civile îi revine obligația stabilirii caracterului timbrabil al cererii, aceasta nu este în măsură să aprecieze pe baza unui probatoriu concludent dacă fapta imputată pârâtului este sau nu infracțiune ori dacă sesizarea penală a avut caracter abuziv.

58. Dimpotrivă, într-o altă opinie, judecătorii consultați au subliniat că scutirea de taxă de timbru intervine excepțional, numai atunci când — indiferent de punerea în mișcare a acțiunii penale, corelată sau necorelată cu decesul făptuitorului — din datele și actele dosarului civil, existente la momentul examinării timbrajului, există indiciile săvârșirii unei infracțiuni.

59. Totodată, în memoriul de recurs în interesul legii, autorul sesizării prezintă *in extenso* opinia Institutului Național al Magistraturii, exprimată în cadrul întâlnirii reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii cu președinții secțiilor civile ale curților de apel de la Bacău, Oradea și Pitești, însușită de participanți cu majoritate de voturi.

60. Din aceste date rezultă două aspecte relevante care se opun criteriilor de admisibilitate stabilite mai sus:

— în primul rând, opiniile divergente sunt rezultatul dezbaterilor judiciare ale judecătorilor instanțelor aflate în circumscripția Curții de Apel București, consultați în legătură cu aplicarea dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013, premergător memoriului de recurs în interesul legii, iar nu rezultatul unei jurisprudențe divergente;

— în al doilea rând, chestiunea de drept abordată excedează obiectului recursului în interesul legii și este cu mult mai largă, deoarece, în dezbateri, opiniile exprimate au vizat lămurirea

sferei acțiunilor, cererilor, căilor de atac ordinare sau extraordinare adresate instanței civile, referitoare la cauze penale, care au ca obiect despăgubiri civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din acestea. Dezbaterile au purtat asupra lămuririi noțiunii de *cauză penală* în relație cu posibilitatea instanței civile de a verifica, în stadiul preliminar al procesului, dacă fapta imputată pârâtului este sau nu infracțiune ori dacă este necesară o astfel de constatare prin raportare la existența unei sesizări cu caracter penal ori indiferent de stadiul acesteia, ca situație premisă pentru verificarea caracterului timbrabil al cererilor adresate instanțelor civile.

61. Din această perspectivă, opiniile cu caracter divergent nu corespund obiectului sesizării care are un spectru limitat la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 în cauzele în care, ca urmare a decesului făptuitorului, se pronunță o soluție de clasare de către procuror. Soluționarea recursului în interesul legii cu acest obiect nu poate fi totuși realizată printr-o dezlegare cu valoare de principiu în lipsa lămuririi situației premisă, just identificată de colectivele de judecatori consultate, dar care nu face obiectul sesizării.

62. Chiar și dincolo de aceste aspecte, examinând hotărârile judecătorești atașate memoriului adresat instanței supreme pentru pronunțarea unei decizii în interesul legii, se constată că au fost anexate 13 hotărâri judecătorești dintre care:

— sunt identificate 10 decizii pronunțate în apel, exclusiv de către secțiile civile ale Curții de Apel București în litigii care au ca obiect plata despăgubirilor materiale și morale ale victimelor accidentelor de autoturisme, formulate de acestea în contradictoriu cu societățile de asigurare, Fondul de Protecție a Victimelor Străzii ori Biroul Asigurărilor de Autovehicule din România, în care, ca situație de fapt, persoanele considerate responsabile de producerea accidentelor au decedat.

În toate aceste decizii, *chestiunea stabilirii caracterului timbrabil al căii de atac nu se regăsește examinată* de instanțele care au pronunțat deciziile în cauză, așa încât nu se poate stabili dacă, în raport cu obiectul recursului în interesul legii astfel cum a fost formulat, practica judiciară relevantă are caracter divergent din perspectiva aplicării diferite a dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013.

Aceste decizii *nu pot fi considerate ca reflectând o practică diferită*, iar pentru realizarea examenului jurisprudențial ca temei al recursului în interesul legii ele nu pot fi fructificate, întrucât nu conțin referiri la aplicarea normei de drept analizate nici în mod direct, prin examinarea acesteia și pronunțarea unor hotărâri care să reflecte dispoziții specific adoptate în legătură cu timbrarea apelurilor, nici implicit, prin constatarea îndeplinirii obligației de a timbra sau a caracterului netimbrabil al apelurilor.

— sunt identificate 3 încheieri pronunțate în procedura reexaminării taxei judiciare de timbru de tribunale. Dintre acestea, Încheierea nr. 135A din 8 octombrie 2020 a Tribunalului Ilfov — Secția civilă *nu se circumscrie obiectului recursului în interesul legii*, întrucât urmărirea penală în cauză a fost finalizată prin ordonanța procurorului, constatându-se că nu există interes public în continuarea urmăririi penale pentru infracțiunea cercetată, iar Încheierea nr. 87A din 21 iulie 2020, pronunțată de aceeași instanță este de asemenea plasată în afara sferei analizei fondului sesizării, întrucât în cauză nu există nicio circumstanță referitoare la decesul autorului preținsei cauze penale.

63. În concordanță cu obiectul prezentei sesizări poate fi examinată numai Încheierea din 23 aprilie 2019, pronunțată de Tribunalul București — Secția a V-a civilă, în care instanța a constatat scutirea reclamantului de obligația de a timbra în temeiul art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013, prevalându-se la nivelul argumentării de Decizia nr. 1.827 din 11 iunie 2014, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă în aplicarea dispozițiilor similare din Legea nr. 146/1997, prin care s-a statuat că beneficiul scutirii trebuie analizat de la caz la

caz, inclusiv sub aspectul cauzelor de impunitate, fără a se putea exclude de plano scutirea în situația în care procesul penal a luat sfârșit în faza urmăririi penale, prin soluții de scoatere de sub urmărire penală și de neîncepere a urmăririi penale.

64. Acest examen permite să se constate că soluțiile de practică judiciară anexate memoriului de recurs în interesul legii nu relevă existența unei practici neunitare, dintre toate acestea numai o singură încheiere reflectând soluția instanței de judecată dată în aplicarea art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 într-o acțiune civilă în despăgubire pentru daunele produse ca urmare a săvârșirii unei fapte pentru care procurorul a pronunțat o soluție de clasare ca urmare a decesului făptuitorului.

65. Pe aceste premise se reține că *această condiție de admisibilitate a recursului în interesul legii nu este îndeplinită*, întrucât analiza jurisprudenței selectate nu reflectă soluționarea diferită a chestiunii de drept care face obiectul sesizării cu acest recurs.

66. Următoarea condiție examinată în verificarea admisibilității recursului în interesul legii *vizează existența unor hotărâri definitive*, anexate sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, condiție impusă de art. 515 din Codul de procedură civilă, și se justifică prin necesitatea demonstrării că jurisprudența a evoluat diferit ori antagonic în mod definitiv prin hotărâri care, nemaiputând fi schimbate, atestă cristalizarea unei practici neunitare.

67. Cu acest prilej, trebuie subliniat că, în examinarea acestei condiții, nu prezintă relevanță consultările efectuate în cadrul instanțelor, redată în memoriul de recurs în interesul legii ori opiniile științifice exprimate în cadrul întâlnirilor de unificare a practicii organizate la nivel național, chiar dacă acestea pot reprezenta repere utile ale unei viitoare jurisprudențe.

68. Așa cum s-a arătat, necesitatea unificării practicii judiciare prin mecanismul recursului în interesul legii se impune numai dacă divergența de jurisprudență s-a ivit la nivelul interpretării ori aplicării legii prin hotărâri judecătorești definitive.

69. Colegiul de conducere al curții de apel care a formulat sesizarea a anexat cererii un număr de 13 hotărâri, dintre care 10 sunt pronunțate de instanța de apel în cauze în care, având ca reper data înregistrării dosarelor, deciziile erau susceptibile de recurs potrivit art. 27 din Codul de procedură civilă și în considerarea efectelor Deciziei nr. 369 din 30 mai 2017 a Curții Constituționale (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 20 iulie 2017), nefiind dovedit caracterul lor definitiv, deși această obligație revenea titularului sesizării.

70. Au însă caracter definitiv încheierile pronunțate în procedura reexaminării taxelor judiciare de timbru, potrivit dispozițiilor art. 39 alin. (2) teza I din O.U.G. nr. 80/2013, dar, dintre acestea, numai una reflectă în mod relevant aplicarea dispoziției legale supuse examinării, celelalte neavând utilitate, astfel cum s-a arătat în examinarea primului criteriu de admisibilitate, deoarece vizează ipoteze de aplicare a legii diferențiate de cea care face obiectul cererii.

71. Or, practica judiciară nu poate fi considerată divergentă dacă numai una dintre hotărârile supuse examinării întrunește cerințele impuse de lege, lipsind condiția contradicției în practica judiciară, aspect care relevă *neîndeplinirea celei de-a doua condiții de admisibilitate a recursului în interesul legii*.

72. În fine, din perspectiva aptitudinii sesizării de a răspunde scopului prefigurată de lege, spre a fi admisibil, trebuie subliniat că, potrivit art. 514 din Codul de procedură civilă, recursul în interesul legii trebuie să fie promovat în scopul interpretării și aplicării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești.

73. Această aptitudine este necesar evaluată prin modalitatea de identificare a obiectului sesizării, o chestiune de drept caracterizată, de natură să ducă la lămurirea modului de aplicare și interpretare a normei de drept printr-o dezlegare de principiu, generală, care să rezolve întreaga problematică a unui text de lege.

74. De altfel, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut, în practica sa în această materie, că pe calea recursului în interesul legii nu se poate statua o concluzie cu valabilitate generală, de natură a asigura aplicarea unitară a legii, dacă aceasta depinde de anumite chestiuni specifice ori circumstanțiale fiecărei cauze, aceasta fiind o problemă de aplicare a legii (a se vedea Decizia nr. 1 din 16 ianuarie 2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 29 martie 2012).

75. Or, sesizarea, astfel cum a fost formulată, pornește de la o premisă extrasă cazual, pe baza căreia solicită o dezlegare cu valoare de principiu; cu alte cuvinte, se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție nu interpretarea, în genere, a art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013, ci aplicarea acestui text de lege în cazul în care, ca urmare a decesului făptuitorului, se pronunță în materie penală o soluție de clasare de către procuror, ceea ce nu este concordant scopului acestui demers.

76. Aplicarea textului de lege la o ipoteză nu poate însă constitui fundamentul interpretării legii pe calea recursului în interesul legii, deoarece dispoziția legală însăși nu se limitează la cazul prefigurat de autorul sesizării.

77. Astfel cum au sesizat judecătorii din cadrul instanțelor judecătorești arondate Curții de Apel București, care au fost consultați în legătură cu interpretarea și aplicarea legii, și cum s-a subliniat în opinia redată pe larg a Institutului Național al Magistraturii, suscită interpretări diferite noțiunea de „acțiune/cerere (...) referitoare la cauzele penale, inclusiv despăgubirile civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din acestea”, fiind de lămurit în mod esențial dacă noțiunea de *cauză penală* permite instanței civile, la un moment începător al procesului, să deceleze dacă se pot folosi de repere circumstanțiale minime pentru a stabili dacă fapta imputată pârâtului constituie infracțiune potrivit legii penale ori dacă este suficientă existența unei sesizări cu caracter penal, în scopul de a stabili dacă acțiunea promovată în fața instanței civile este scutită de plata taxelor judiciare de timbru.

78. Dincolo de această chestiune de drept care presupune clarificarea juridică a sintagmei „cauză penală” în contextul O.U.G. nr. 80/2013 referitoare la taxele judiciare de timbru datorate în procesele civile, ipoteza clasării sesizării penale pentru motivul decesului făptuitorului nu reprezintă decât o

problemă de aplicare a legii, ceea ce nu poate face, în mod particular, obiectul interpretării normei de drept pe calea recursului în interesul legii.

79. Aceasta, întrucât se cere instanței supreme să stabilească dacă într-un caz concret, stabilit pe baza circumstanțelor dosarului, legea este sau nu aplicabilă, substituindu-se atribuțiilor care intră și trebuie să rămână în competența instanței care judecă litigiul; legea are întotdeauna caracter general și impersonal, din care judecătorii trebuie să extragă sensul aplicării sale într-un caz concret.

80. Astfel, stabilirea caracterului timbrabil al acțiunii civile în despăgubiri în situația în care sesizarea cu caracter penal a fost clasată ca urmare a decesului făptuitorului prin pronunțarea unei hotărâri de principiu cu valoare obligatorie nu reprezintă decât o ipoteză a aplicării textului de lege; a statua dacă în acest caz acțiunea civilă are sau nu caracter timbrabil semnifică implicit o rescriere a textului legii ca efect al enumerării situațiilor posibil cuprinse de art. 29 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013, ceea ce instanței sesizate nu îi este permis, fiind neconcordant scopului recursului în interesul legii (în același sens sunt și dezlegările date de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin Decizia nr. 11 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 13 iulie 2016).

81. Deși dispozițiile procesuale anterior evocate nu impun condiția ca practica judiciară neunitară să se fi ivit la nivelul mai multor curți de apel pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil, totuși jurisprudența neunitară trebuie să fie reflectată într-un număr semnificativ de hotărâri judecătorești definitive, în care să se fi analizat problema de drept disputată, pentru a fi activat acest mecanism de unificare a practicii judiciare (a se vedea Decizia nr. 19 din 15 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1055 din 13 decembrie 2018, și Decizia nr. 16 din 20 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 773 din 24 septembrie 2019, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii).

82. Or, existența unei singure hotărâri judecătorești definitive, în care a fost analizată problema de drept ce formează obiectul prezentei sesizări, nu are aptitudinea de a dovedi existența unei practici judiciare neunitare.

83. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 517, cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București cu privire la următoarea problemă de drept:

Interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, în cauzele în care ca urmare a decesului făptuitorului se pronunță o soluție de clasare de către procuror.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 11 octombrie 2021.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE PENSII PUBLICE

CASA NAȚIONALĂ DE PENSII PUBLICE

ORDIN**privind desemnarea Direcției relații internaționale din cadrul Casei Naționale de Pensii Publice ca structură competentă să coordoneze aplicarea procedurii de calcul și transfer al drepturilor de pensie ale funcționarilor Uniunii Europene**

Având în vedere:

- Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2021 privind transferul drepturilor de pensie ale funcționarilor și agenților

Uniunii Europene;

— art. 11 și 12 din anexa VIII la Statutul funcționarilor Uniunii Europene (partea I) stabilite în Regulamentul (CEE, Euratom, CECA) nr. 259/68 al Consiliului din 29 februarie 1968 de stabilire a Statutului funcționarilor Comunităților Europene, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 118/2012 privind aprobarea Statutului Casei Naționale de Pensii Publice, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor),

în baza art. 9 din Statutul Casei Naționale de Pensii Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 118/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Casei Naționale de Pensii Publice emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentului ordin se desemnează Direcția relații internaționale din cadrul Casei Naționale de Pensii Publice ca structură competentă să coordoneze aplicarea procedurii de calcul și transfer al drepturilor de pensie ale funcționarilor Uniunii Europene.

(2) Responsabilitățile în aplicarea prezentului ordin se vor stabili printr-o procedură aprobată prin ordin al președintelui Casei Naționale de Pensii Publice.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Casei Naționale de Pensii Publice,
Daniel Baciu

București, 8 noiembrie 2021.
Nr. 768.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.

Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>